

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สื่อประสม และนวัตกรรมคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคมในด้านความเสถียร ความเมตตา กรุณา และความมีมนุษยสัมพันธ์

1. ดร.ธีรยุทธ รัชชะ	<p>อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>
2. อาจารย์มะลิ ศรีชู	<p>อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>
3. ดร.มัยดี แวดราแม	<p>อาจารย์ประจำภาควิชาประเมินและวิจัยทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>
4. ดร.อับดุลฮาดี สะบูดิง	<p>อาจารย์ประจำภาควิชาอิสลามศึกษา
วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>
5. ดร.อาเซ็ม อชชาวีฟ	<p>อาจารย์ประจำภาควิชาอิสลามศึกษา
วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ศาสนาประวัติ (อิสลาม)

1. ดร.ธีรยุทธ รัชชะ	อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. อาจารย์มะลิ ศรีชู	อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. ดร.มัศดี แวดราแม	อาจารย์ประจำภาควิชาประเมินและวิจัยทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
4. ดร.อับดุลฮาดี สะบุดิง	อาจารย์ประจำภาควิชาอิสลามศึกษา
วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
5. ดร.อาเซ็ม อัจซารีฟ	อาจารย์ประจำภาควิชาอิสลามศึกษา
วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

แบบวัดคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคม
ด้านความเสียสละ ด้านความเมตตากรุณา และด้านความมีมนุษยสัมพันธ์

1. คร.ธีรยุทธ รัชชะ	อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุพดี ยศวริศกุล	อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. อาจารย์มะลิ ศรีชู	อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
4. อาจารย์วรภาคย์ ไมตรีพันธ์	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
5. อาจารย์ ยุพาวัฒน์ อุ่มชูวัฒนา	อาจารย์ประจำภาควิชาประเมินและวิจัยทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สื่อประสม และนวัตกรรมคุณลักษณะศึกษาด้านสังคม สาระการเรียนรู้ศาสนประวัติ (สำหรับกลุ่มทดลอง)
2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สาระการเรียนรู้ศาสนประวัติ (สำหรับกลุ่มควบคุม)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (สำหรับกลุ่มทดลอง)

สาระที่ 2 อิสลามศึกษา (สาระย่อยที่ 4 ศาสนประวัติ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1/2557

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การศึกษาเรื่องราวทางศาสนาประวัติ เวลา 2 คาบ

หน่วยย่อยที่ 1.1 เรื่อง แหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด เวลา 1 คาบ

.....

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน อศ.2.4 เข้าใจประวัติความเป็นมาความสำคัญของแต่ละยุคสมัยทางประวัติศาสตร์อิสลาม สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆอย่างเป็นระบบ และเกิดความตระหนักในการนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

มฐ. อศ. 2.4 ม.1/1 บอกแหล่งที่มาและอธิบายความสำคัญของการศึกษาชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด

เป้าหมายการสอน

1. เพื่อให้ นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจถึงแหล่งที่มาและความสำคัญของการศึกษาชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด
2. เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม (ด้านความเสียสละ ความเมตตากรุณา และความมีมนุษยสัมพันธ์) แก่ผู้เรียน

จุดประสงค์ปลายทาง

1. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดแล้ว นักเรียนสามารถอธิบายแหล่งที่มาทั้ง 4 แหล่งได้ถูกต้อง
2. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดแล้ว นักเรียนสามารถเรียงลำดับความสำคัญแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดได้ถูกต้อง
3. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดแล้ว นักเรียนอธิบายถึงความสำคัญของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดได้อย่างชัดเจน

4. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดแล้ว นักเรียนสามารถแสดงคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม (ด้านความเสียสละ ความเมตตากรุณา และความมีมนุษยสัมพันธ์)

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดจากคัมภีร์อัล-กุรอาน ได้ถูกต้อง
2. บอกชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดจากซุนนะฮ์ ได้ถูกต้อง
3. อธิบายชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดจากบทกวีอาหรับ ได้ถูกต้อง
4. อธิบายชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดจากตำราชีวประวัติ ได้ถูกต้อง
5. จำแนกเรียงลำดับความสำคัญแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดจากแหล่งที่มาทั้ง 4 แหล่ง ได้ถูกต้อง

6. บอกความสำคัญของการศึกษาชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด ได้ถูกต้อง
7. แสดงแนวคิดถึงการตระหนักต่อความสำคัญของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด ได้อย่างชัดเจน

8. เสริมสร้างคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมในด้านความเสียสละ
9. เสริมสร้างคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมในด้านความเมตตากรุณา
10. เสริมสร้างคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมในด้านความมีมนุษยสัมพันธ์

สาระสำคัญ

แหล่งที่มาหลักของการศึกษาชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดมีจำกัดอยู่เพียง 4 แหล่งเท่านั้น คือ คัมภีร์อัล-กุรอาน ซุนนะฮ์ (วจนะ) ที่ถูกต้องของท่านศาสดา บทกวีอาหรับร่วมสมัย และตำราชีวประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัด

สาระการเรียนรู้

1. ความรู้

แหล่งที่มาและความสำคัญของการศึกษาชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด

2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด

การวิเคราะห์ การให้เหตุผล การจัดระบบความคิดเป็นแผนภาพ การสรุปความรู้

3. คุณลักษณะศึกษาด้านทักษะสังคม

ความเมตตา กรุณา ความเสียสละ และความมีมนุษยสัมพันธ์

ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

1. แผนภาพ แสดงแหล่งที่มาของการศึกษาชีวประวัติท่านศาสตราจารย์อัมมัต
2. Mind mapping แสดงความสำคัญของการศึกษาชีวประวัติท่านศาสตราจารย์อัมมัตที่มีต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนและครูอ่านคู่มือก่อนเรียนและครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
2. ให้นักเรียนคิดบัตรคำเกี่ยวกับแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสตราจารย์อัมมัต ซึ่งมีทั้งข้อที่ถูกและข้อที่ผิดปะปนกัน บนกระดาน

ตัวอย่างบัตรคำ

คำบอกเล่า

คัมภีร์อัล-กุรอาน

นิทานโบราณ

วิัจนะของท่านศาสดา

บทกวีอาหรับร่วมสมัย

หนังสือแบบเรียน

ตำราชีวประวัติ

ตำนาน

3. ครูถามนักเรียนว่า บัตรคำใดบ้างที่เป็นแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสตราจารย์อัมมัตที่น่าเชื่อถือได้

ขั้นกระบวนการสอน

4. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นตามความสมัครใจของนักเรียนเอง (คุณลักษณะด้านความเสียสละทางด้านสติปัญญา) และตอบคำถามข้อที่ 1 ดังนี้

คำถามข้อที่ 1

- ถ้านักเรียนต้องการศึกษาข้อมูลชีวประวัติท่านศาสตราจารย์อัมมัต นักเรียนสามารถศึกษาได้จากแหล่งใดบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ผู้รู้ในท้องถิ่น)

5. นักเรียนเขียนคำตอบลงในสมุดของนักเรียนที่เตรียมไว้

6. ครูอ่านคำถามที่ 2 ให้นักเรียนฟัง

- นักเรียนคิดว่า แหล่งที่มาของข้อมูลเกี่ยวกับชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์จากที่ใดบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ อัล-กูราน ตำราชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด)

7. นักเรียนช่วยกันตอบด้วยปากเปล่าตามความสมัครใจ (คุณลักษณะด้านความเสียสละทางด้านสติปัญญา)

8. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยจัดนักเรียนเก่ง 2 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 1 คนให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการกลุ่ม แล้วประชุมปรึกษาหารือกันให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มอย่างอิสระ (คุณลักษณะด้านความเสียสละทางด้านสติปัญญาและคุณลักษณะด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ทางด้านมีความใจกว้าง) โดยวิเคราะห์ว่าบัตรคำข้อใดบ้างที่เป็นแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดที่มีความน่าเชื่อถือได้ โดยเรียงลำดับจากความน่าเชื่อถือมากไปหาน้อย

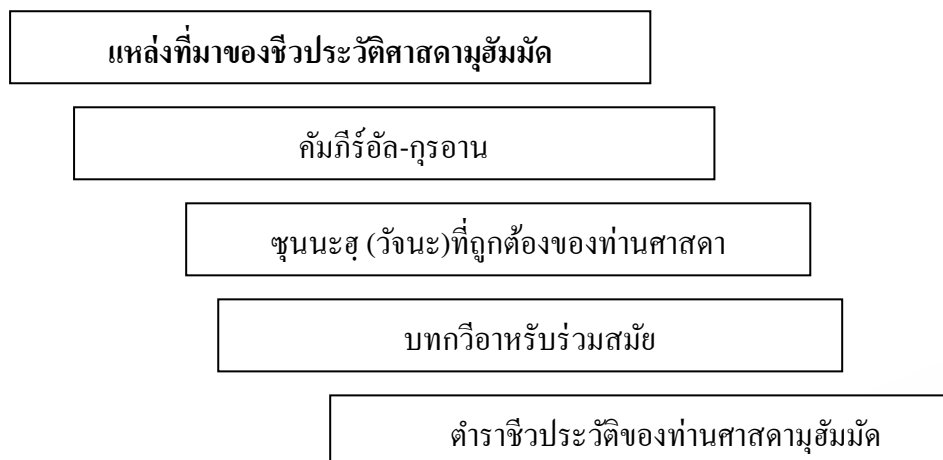
9. ให้นักเรียนนำคำตอบที่ได้ในแต่ละกลุ่มเขียนลงบนกระดาษ และให้ตัวแทนที่สมัครใจในแต่ละกลุ่มออกมาให้เหตุผลว่าทำไมในกลุ่มจึงเลือกบัตรคำชุดนั้น ครูและนักเรียนร่วมรับฟังเหตุผลด้วยความตั้งใจและยอมรับในเหตุผลของแต่ละกลุ่ม (คุณลักษณะด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ทางด้านมีความใจกว้าง)

10. ครูแจกใบความรู้ที่ 1 เรื่อง แหล่งที่มาหลักของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดจาก 4 แหล่งให้นักเรียนอ่าน

11. นักเรียนและครูร่วมกันคัดเลือกบัตรคำที่ถูกต้องเกี่ยวกับแหล่งที่มาหลักของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด โดยเรียงลำดับตามความน่าเชื่อถือตามใบความรู้ที่ 1

12. จากนั้นครูแขวนแถบประโยคไว้ที่ด้านขวาของกระดาน โดยเรียงลำดับตามความน่าเชื่อถือ

ตัวอย่างแถบประโยค

13. ให้นักเรียนตรวจแถบประโยคที่เขียนบนกระดานเปรียบเทียบกับแถบประโยคที่แขวนอยู่ทางด้านขวาของกระดาน

14. ให้นักเรียนเขียนคำตอบที่เรียงลำดับถูกต้องลงในสมุดบันทึก

15. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

- แหล่งที่มาหลักของการศึกษาชีวประวัติท่านศาสตราจารย์อัมมัดมีจำกัดอยู่เพียง 4 แหล่งเท่านั้น คือ 1. คัมภีร์อัล-กุรอาน 2. ชุมนนะฮฺ (วันนะ) 3. บทกวีอาหรับร่วมสมัย และ 4. ตำราชีวประวัติของท่านศาสตราจารย์อัมมัดที่ถูกต้อง

16. ครูแจกใบงานที่ 1 แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นในหัวข้อความสำคัญของการศึกษาชีวประวัติของท่านศาสตราจารย์อัมมัดในด้านต่างๆ (คุณลักษณะด้านความเสียสละทางด้านสติปัญญา) ดังนี้

1. ความสำคัญต่อตนเอง
2. ความสำคัญต่อครอบครัว
3. ความสำคัญต่อสังคม
4. ความสำคัญต่อประเทศชาติ

17. ให้นักเรียน แต่ละกลุ่มเขียน mind mapping ลงบนกระดาษชาร์ตที่ติดไว้หลังห้อง โดยข้อมูลได้จากการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม แล้วครูและนักเรียนร่วมกันคัดเลือก mind mapping แผ่นที่สวยงามและมีความคิดสร้างสรรค์เอามาติดไว้หน้าห้อง

18. ให้ตัวแทนนักเรียนในห้องกล่าวชมเชย แล้วให้เพื่อนนักเรียนทั้งห้องปรบมือแสดงความชมเชยต่อกลุ่มที่ได้รับการคัดเลือก (คุณลักษณะด้านความเมตตา กรุณาทางด้านแสดงความยินดีต่อผู้อื่นที่ประสบความสำเร็จ)

ขั้นสรุปบทเรียน

19. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเพิ่มเติมความสำคัญของการศึกษาชีวประวัติของท่านศาสตราจารย์อัมมัดในด้านต่างๆ แล้วครูมอบงานในใบงานที่ 2 ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มตามกลุ่มเดิม ค้นคว้าและมานำเสนอในคาบหน้าโดยสมาชิกในกลุ่มทุกคนช่วยค้นคว้าคนละ 1 หัวข้อ แต่สำหรับนักเรียนอ่อนให้จับคู่กับคนใดคนหนึ่งในกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกัน (คุณลักษณะด้านความเมตตา กรุณาทางด้านช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ) ในประเด็นดังนี้

1. หาบทบัญญัติอัล-กูรอานที่เกี่ยวกับชีวประวัติของศาสตราจารย์อัมมัด
2. หาวิชันของท่านศาสตราจารย์อัมมัดที่เกี่ยวกับชีวประวัติของท่าน
3. หาบทกวีอาหรับร่วมสมัยที่เกี่ยวกับชีวประวัติของท่านศาสตราจารย์อัมมัด
4. หาชื่อตำราชีวประวัติของท่านศาสตราจารย์อัมมัดพร้อมชื่อผู้แต่ง
20. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละคาบ
21. ครูแจกใบความรู้ที่ 2 ให้นักเรียนไปศึกษาที่บ้านเพื่อมาเรียนในคาบหน้า
22. นักเรียนและครูร่วมกันอ่านคู่มือเด็กเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. ใบความรู้ที่ 1 เรื่องแหล่งที่มาของชีวประวัติศาสตราจารย์อัมมัด
3. ใบความรู้ที่ 2 เรื่องหลักฐานที่อ้างอิงแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสตราจารย์อัมมัด
4. แลปประโยค
5. แบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละคาบ
6. ใบงานที่ 1 เรื่องความสำคัญของการศึกษาชีวประวัติของท่านศาสตราจารย์อัมมัด
7. ใบงานที่ 2 เรื่องหลักฐานอันเป็นแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสตราจารย์อัมมัดและเกณฑ์ที่ใช้วิเคราะห์หลักฐานที่ค้นคว้า

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล

1.1 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

1.2 ตรวจสอบทดสอบในห้องเรียนโดยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจ โดยครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

2. เครื่องมือ

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

2.3 แบบสังเกตคุณลักษณะด้านทักษะสังคม ด้านความเสียสละ ความเมตตา และความมีมนุษยสัมพันธ์

2.4 เฉลยของแบบทดสอบหลังเรียน

3. เกณฑ์การประเมิน

3.1 การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

ผ่านตั้งแต่ 2 รายการถือว่า ผ่าน

ผ่าน 1 รายการถือว่า ไม่ผ่าน

3.2 การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

คะแนน 9 - 10 ระดับ ดีมาก

คะแนน 7 - 8 ระดับ ดี

คะแนน 5 - 6 ระดับ พอใช้

คะแนน 0 - 4 ระดับ ควรปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม (ในชั้นเรียน)

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการ						สรุปผลการประเมิน	
		ร่วมมือในการทำกิจกรรม		กล้าออกมาแสดงความสามารถ		เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน			
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน
 ผ่านตั้งแต่ 2 รายการถือว่า ผ่าน
 ผ่าน 1 รายการถือว่า ไม่ผ่าน

ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน
 (_____)
 _____ / _____ / _____

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				
		รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย (2 คะแนน)	รับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น (2 คะแนน)	นำเสนอผลงานได้ น่าสนใจ (2 คะแนน)	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (2 คะแนน)	ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด (2 คะแนน)

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 9-10 ระดับ ดีมาก

คะแนน 7-8 ระดับ ดี

คะแนน 5-6 ระดับ พอใช้

คะแนน 0-4 ระดับ ควรปรับปรุง

ใบงานที่ 1

เรื่องความสำคัญของการศึกษาชีวิตประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัด

คำชี้แจงให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นในหัวข้อความสำคัญของการศึกษาชีวิตประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัดในด้านต่างๆดังนี้

1. ความสำคัญต่อตนเอง
2. ความสำคัญต่อครอบครัว
3. ความสำคัญต่อสังคม
4. ความสำคัญต่อประเทศชาติ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ใบความรู้ที่ 2

เรื่องหลักฐานชีวประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัด

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาหลักฐานอันเป็นแหล่งที่มาของชีวประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัด
ในแบบเรียนชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดบทนำ หน้า 17 - 23 ผู้แต่ง ดร.มุกฎาะฟาฮ์สลิบาอีย์

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละคาบ

สาระการเรียนรู้ที่ 2 อิสลามศึกษา (สาระย่อยที่ 4 ศาสนประวัติ)

เรื่องแหล่งที่มาหลักของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (10 คะแนน)

.....
คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกที่สุด

1. ข้อใดคือแหล่งศึกษาข้อมูลในการศึกษาชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดที่ดีที่สุด
 - ก. ผู้รู้ในท้องถิ่น
 - ข. อินเทอร์เน็ต
 - ค. ห้องสมุด
 - ง. พิพิธภัณฑ์

2. หากนักเรียนอยู่ในชุมชนชนบท แหล่งข้อมูลใดที่นักเรียนสามารถศึกษาชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดได้สะดวกที่สุด
 - ก. ผู้รู้ในท้องถิ่น
 - ข. อินเทอร์เน็ต
 - ค. ห้องสมุด
 - ง. พิพิธภัณฑ์

3. แหล่งที่มาหลักของการศึกษาชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดมีกี่แหล่ง
 - ก. 1 แหล่ง
 - ข. 2 แหล่ง
 - ค. 3 แหล่ง
 - ง. 4 แหล่ง

4. การศึกษาชีวประวัติท่านศาสดา จากแหล่งที่มาใดที่น่าเชื่อถือที่สุด
 - ก. อัล-กุรอาน
 - ข. ชุนนะฮ์
 - ค. บทกวีอาหรับ
 - ง. ตำราชีวประวัติ

5. หากนักเรียนต้องการศึกษาชีวประวัติท่านศาสดาอย่างละเอียด นักเรียนควรศึกษาจากแหล่งที่มาใด

- ก. อัล-กุรอาน
- ข. ชุมนนะฮ์
- ค. บทกวีอาหรับ
- ง. ตำราชีวประวัติ

6. ข้อใดเรียงลำดับความน่าเชื่อถือของการศึกษาแหล่งที่มาหลักของชีวประวัติท่านศาสดาได้ถูกต้อง

- ก. อัล-กุรอาน – ชุมนนะฮ์ – ตำราชีวประวัติ - บทกวีอาหรับ
- ข. อัล-กุรอาน – ชุมนนะฮ์- บทกวีอาหรับ - ตำราชีวประวัติ
- ค. ตำราชีวประวัติ – บทกวีอาหรับ – ชุมนนะฮ์-อัล-กุรอาน
- ง. อัล-กุรอาน – ตำราชีวประวัติ – บทกวีอาหรับ– ชุมนนะฮ์

7. ตำราหะดิษใดที่ได้รับการยอมรับว่ามีความถูกต้องและน่าเชื่อถือได้ และผ่านการตรวจสอบมาแล้ว

- ก. อับูดาวูด - ตรมีซี
- ข. มุสลิม -อิบน์มาญะฮ์
- ค. บุคคอรีย์ - มุสลิม
- ง. ซาฟิอี – บุคคอรีย์

8. ข้อใดคือจุดเด่นของบทกวีอาหรับร่วมสมัยในการศึกษาชีวประวัติท่านศาสดา

- ก. ความถูกต้องสูง
- ข. ผ่านการพิสูจน์มาแล้ว
- ค. สามารถวิเคราะห์ความเป็นอยู่ของคนในยุคของท่านศาสดาได้
- ง. เป็นที่รู้จัก

9. การศึกษาชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดมีความสำคัญในด้านใดมากที่สุด

- ก. ตนเอง
- ข. ครอบครัว
- ค. สังคม
- ง. ประเทศชาติ

10. ข้อใดคือความสำคัญของการศึกษาชีวประวัติของท่านศาสดาที่มีต่อตนเองมากที่สุด

- ก. เรื่องราวในอดีต
- ข. สามารถนำแบบอย่างมาใช้ในชีวิตประจำวัน
- ค. เกิดความรักต่อท่านศาสดามากยิ่งขึ้น
- ง. เพิ่มความเลื่อมใสในศาสนาอิสลาม

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (สำหรับกลุ่มทดลอง)

สาระที่ 2 อิสลามศึกษา (สาระย่อยที่ 4 ศาสนประวัติ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1/2557

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การศึกษาเรื่องราวทางศาสนาประวัติ

เวลา 2 คาบ

หน่วยย่อยที่ 1.2 เรื่อง หลักฐานที่อ้างอิงถึงแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด เวลา 1 คาบ

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน อศ.2.4 เข้าใจประวัติ ความเป็นมา ความสำคัญของแต่ละยุคสมัยทางประวัติศาสตร์อิสลาม สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆอย่างเป็นระบบ และเกิดความตระหนักในการนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

อศ.มฐ. 2.4 ม.1/2 นำเสนอหลักฐานจากแหล่งที่มาที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดและเปรียบเทียบหลักฐานจากแหล่งที่มาต่างๆ

เป้าหมายการสอน

1. เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของหลักฐานอันเป็นแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด
2. เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม (ด้านความเสียสละ ความเมตตากรุณา และความมีมนุษยสัมพันธ์) แก่ผู้เรียน

จุดประสงค์ปลายทาง

1. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับหลักฐานที่อ้างอิงถึงแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดแล้ว นักเรียนสามารถบอกหลักฐานจากแหล่งที่มาต่าง ๆ มาอ้างอิงได้ถูกต้อง
2. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับหลักฐานที่อ้างอิงถึงแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดแล้ว นักเรียนสามารถเปรียบเทียบหลักฐานจากแหล่งต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
3. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดแล้ว นักเรียนสามารถเสริมสร้างคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม (ด้านความเสียสละ ความเมตตากรุณา และความมีมนุษยสัมพันธ์)

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกบทบัญญัติอัล-กุรอานที่ใช้เรียนรู้ชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดได้ถูกต้อง
2. บอกวัจนะของท่านศาสดามุฮัมมัดที่เกี่ยวกับชีวประวัติของท่านได้ถูกต้อง
3. บอกตัวอย่างบทกวีอาหรับร่วมสมัยที่เป็นหลักฐานอ้างอิงชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดได้ถูกต้อง
4. บอกชื่อตำราชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดได้ถูกต้อง
5. เปรียบเทียบด้านความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของหลักฐานจากแหล่งที่มาต่างๆได้ถูกต้อง
6. อธิบายคุณค่าของหลักฐานอันเป็นแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดได้
7. เสริมสร้างคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมในด้านความเสียสละ
8. เสริมสร้างคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมในด้านความเมตตากรุณา
9. เสริมสร้างคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมในด้านความมีมนุษยสัมพันธ์

สาระสำคัญ

หลักฐานที่ได้จากแหล่งที่มาหลักของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดมีความสำคัญมากซึ่งจะทำให้ชีวประวัติท่านศาสดานั้นมีความถูกต้องและเป็นจริงน่าเชื่อถือในบทบัญญัติที่ระบุไว้ในคัมภีร์อัล-กุรอาน วัจนะของท่านศาสดามุฮัมมัด บทกวีอาหรับร่วมสมัย และตำราชีวประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัด

สาระการเรียนรู้

1. ความรู้

หลักฐานจากแหล่งที่มาหลักของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด

2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด

การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ การให้เหตุผล การนำเสนอหลักฐานที่น่าเชื่อถือ การสรุปความรู้

3. คุณลักษณะศึกษาด้านทักษะสังคม

ความเมตตากรุณา ความเสียสละ และความมีมนุษยสัมพันธ์

ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

1. พิวเจอร์บอร์ดแสดงหลักฐานอ้างอิงแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด
2. หลักฐานที่ถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือจากแหล่งที่มาต่างๆที่ใช้ในการศึกษาชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดตามเกณฑ์ที่กำหนดในใบงาน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนและครูร่วมกันอ่านคู่ออกก่อนเรียนและครูหาอาสาสมัคร 1 คนมาทบทวนความรู้จากคาบเรียนที่แล้ว โดยให้สรุปแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดหน้าชั้นเรียน (คุณลักษณะด้านความเสียสละทางด้านกำลังสติปัญญา)
2. จากนั้นครูนำแถบประโยคแสดงแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดตามลำดับความน่าเชื่อถือติดไว้บนกระดาน ดังนี้

ตัวอย่างแถบประโยค

แหล่งที่มาของชีวประวัติศาสดามุฮัมมัด

คัมภีร์อัล-กุรอาน

ซุนนะฮฺ (วจนะ) ที่ถูกต้องของท่านศาสดา

บทกวีอาหรับร่วมสมัย

ตำราชีวประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัด

ขั้นกระบวนการสอน

3. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มตามเดิมในคาบเรียนแล้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำหลักฐานจากคัมภีร์อัล-กุรอาน, ซุนนะฮฺ, บทกวีอาหรับและตำราชีวประวัติซึ่งเป็นแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดที่กลุ่มได้ไปสืบค้นตามใบงานที่ 2 และได้ศึกษาในหนังสือแบบเรียนชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด บทนำ หน้า 17-23 ผู้แต่ง ดร.มุศฎาะฟา อัสลิบาอีย์ ที่ครูสั่งให้ไปสืบค้นมาล่วงหน้า โดยที่สมาชิกในกลุ่มทุกคนช่วยกันนำเสนอตามที่ได้สืบค้นมา (คุณลักษณะด้าน

มนุษยสัมพันธ์ทางด้านความรับผิดชอบและคุณลักษณะด้านความเมตตากรุณาทางการปฏิบัติกิจกรรมส่วนร่วมโดยไม่เกี่ยงงอน)

4. ครูมอบหมายให้แต่ละกลุ่มดำเนินการเอง โดยเลือกประธาน รองประธานและเลขานุการกลุ่ม อาจเหมือนเดิมจากคาบที่แล้วหรือเปลี่ยนแปลงก็ได้ จากนั้นสมาชิกในกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้ไปค้นคว้ามาให้กับสมาชิกในกลุ่มรับฟัง (คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ทางด้านความรับผิดชอบและคุณลักษณะด้านความเมตตากรุณาทางการปฏิบัติกิจกรรมส่วนร่วมโดยไม่เกี่ยงงอน)

5. เมื่อแต่ละกลุ่มได้หลักฐานตามที่ได้ค้นคว้ามาแล้ว ครูตั้งคำถามให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ตามประเด็นคำถามดังนี้

1. หลักฐานที่แต่ละกลุ่มได้ค้นคว้ามามีความถูกต้องหรือไม่
2. หลักฐานที่แต่ละกลุ่มค้นคว้าข้อมูลมีความน่าเชื่อถืออย่างไร โดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ เป็นเครื่องมือตัดสิน
 - หลักฐานจากอัล-กูรออันมีการระบุชื่อบทและโองการ
 - หลักฐานจากซุนนะฮ์ต้องมีสายรายงานที่ชัดเจนและถูกต้อง
 - หลักฐานจากบทกวีอาหรับต้องยกชื่อผู้ประพันธ์
 - หลักฐานจากตำราศาสนาประวัติต้องมีอ้างอิงที่ชัดเจน

6. ครูให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา (คุณลักษณะด้านความเสียสละทางด้านกำลังสติปัญญา) แล้วให้เลขานุการกลุ่มสรุปลงในกระดาษชาร์ต ข้อสรุปที่ได้สมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องมีความเข้าใจเหมือนกัน

7. ครูให้แต่ละกลุ่มเลือกสมาชิกที่มีความสมัครใจกลุ่มละ 3 คน เพื่อส่งไปเป็นผู้นำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้สรุปในกลุ่มของตนเองให้กับสมาชิกในห้องรับฟัง (คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ทางการติดต่อสื่อสารและคุณลักษณะด้านความเมตตากรุณาทางการเสนอตัวช่วยเหลือแนะนำบททวนให้แก่ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ) โดยนำเสนอเกี่ยวกับรายละเอียดของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดที่แสดงไว้ในหลักฐานต่างๆที่กลุ่มรับผิดชอบ

8. เมื่อตัวแทนของแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ครูให้ตัวแทนของกลุ่มที่ไม่ได้นำเสนอกล่าวขอบคุณและชมเชยการนำเสนอของกลุ่มเพื่อนและให้สมาชิกทุกคนในห้องกล่าวแสดงความขอบคุณ โดยสลับไปเรื่อยๆให้ครบทุกกลุ่ม (คุณลักษณะด้านความเมตตา กรุณาทางการแสดงความยินดีต่อผู้อื่นที่ประสบความสำเร็จ คุณลักษณะด้านความเสียสละทางการให้ทางใจและคุณลักษณะด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ทางการยกย่องชมเชยผู้อื่นโดยสุจริตใจ)

ขั้นสรุปบทเรียน

9. ให้นักเรียนสรุปความรู้ร่วมกันในประเด็นที่ได้นำเสนอ โดยครูขออาสาสมัคร 1 คน ออกมาสรุปตามข้อมูลที่ได้รับฟังจากสมาชิกในห้อง (คุณลักษณะด้านความเสียสละทางด้านกำลังกาย)

10. ครูสรุปเพิ่มเติมเพื่อเติมเต็มรายละเอียดที่ยังไม่ครบสมบูรณ์

11. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละคาบ

12. ครูแจกใบความรู้ที่ 3 เรื่อง ต้นตระกูลของท่านศาสตราจารย์หม่อมดึกดำบรรพ์ให้นักเรียนทุกคนไปศึกษาที่บ้าน และให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือประวัติศาสตร์อิสลาม อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ผู้รู้ เป็นต้น แล้วนำมาเสนอในคาบหน้า

13. นักเรียนและครูร่วมกันอ่านคู่มือการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ

2. แผนภาพ

3. แบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละคาบ

4. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง หลักฐานชีวประวัติของท่านศาสตราจารย์หม่อมดึกดำบรรพ์

5. ใบงานที่ 2 เรื่อง หลักฐานอันเป็นแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสตราจารย์หม่อมดึกดำบรรพ์และเกณฑ์ที่ใช้วิเคราะห์หลักฐานที่ค้นคว้า

6. ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง ต้นตระกูลของท่านศาสตราจารย์หม่อมดึกดำบรรพ์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล

1.1 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

1.2 ตรวจสอบแบบทดสอบในห้องเรียนโดยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจ โดยครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

2. เครื่องมือ

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรม

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

2.3 แบบสังเกตคุณลักษณะด้านทักษะสังคม ด้านความเสียสละ ความเมตตา และความมีมนุษยสัมพันธ์

2.4 เฉลยของแบบทดสอบหลังเรียน

3. เกณฑ์การประเมิน

3.1 การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม ผ่านตั้งแต่ 2 รายการถือว่า ผ่าน
ผ่าน 1 รายการถือว่า ไม่ผ่าน

3.2 การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

คะแนน 9-10 ระดับ ดีมาก

คะแนน 7-8 ระดับ ดี

คะแนน 5-6 ระดับ พอใช้

คะแนน 0-4 ระดับ ควรปรับปรุง

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ใบความรู้ที่ 2

เรื่องหลักฐานชีวประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัด

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาหลักฐานอันเป็นแหล่งที่มาของชีวประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัด
ในแบบเรียนชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดบทนำ หน้า 17-23 ผู้แต่ง ดร.มูศเฎาะฟาฮ์สลิบาอีย์

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ใบงานที่ 2

เรื่องหลักฐานอันเป็นแหล่งที่มาของชีวประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัด

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นคว้าและหาข้อมูลในประเด็นต่อไปนี้

1. หาบทบัญญัติอัล-กุรอานที่เกี่ยวกับชีวประวัติของศาสดามุฮัมมัด
2. หาวัจนะของท่านศาสดามุฮัมมัดที่เกี่ยวกับชีวประวัติของท่าน
3. หาบทกวีอาหรับร่วมสมัยที่เกี่ยวกับชีวประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัด
4. หาชื่อดำราชีวประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัดพร้อมชื่อผู้แต่ง

จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ตามคำถามดังนี้

1. หลักฐานที่แต่ละกลุ่มได้ค้นคว้ามามีความถูกต้องหรือไม่
2. หลักฐานที่แต่ละกลุ่มค้นคว้าข้อมูลมีความน่าเชื่อถืออย่างไร

โดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้เป็นเครื่องมือตัดสิน

- หลักฐานจากอัล-กุรอานมีการระบุชื่อบทและ โองการ
- หลักฐานจากซุนนะฮ์ต้องมีสายรายงานที่ชัดเจนและถูกต้อง
- หลักฐานจากบทกวีอาหรับต้องยกชื่อผู้ประพันธ์
- หลักฐานจากตำราศาสนประวัติต้องมีอ้างอิงที่ชัดเจน

ใบความรู้ที่ 3

สายตระกูลของท่านศาสดามุฮัมมัด

การสืบเชื้อสายของท่านศาสดามุฮัมมัด

ท่านศาสดาชื่อมุฮัมมัดบุตรอับดุลลอฮ์ บุตรอับดุลมุฏฏอลิบ บุตรฮาซิม บุตรอับดุลมานาฟ บุตรกุซัยฮ์ บุตรกิลาบ บุตรมูเราะฮ์ เชื้อสายของท่านจะไปจบที่อีดนาน ซึ่งเป็นลูกของอิสมาอิล บุตรอิบรอฮีม อะลัยฮิสลาม มารดาของท่านศาสดามุฮัมมัด ชื่ออามีนะห์ บุตรของวะฮบิ บุตรอับดุลมานาฟ บุตรซุฮเราะฮ์ บุตรกิลาบ บุตรมูเราะฮ์

คุณลักษณะของตระกูลกูรัยช์

ต้นตระกูลฝ่ายมารดาของท่านศาสดาไปร่วมกับตระกูลฝ่ายบิดาที่กิลาบ ซึ่งสายคนที่ห้าฝ่ายบิดาและเป็นพวกที่สี่ฝ่ายมารดา และต้นตระกูลของท่านศาสดามุฮัมมัดที่สูงขึ้นไปนั้นร่วมสายจากท่านนบีอิสมาอิล บุตรของนบีอิบรอฮีม (อะลัยฮิสสะลาม)

หลักฐานที่บ่งบอกถึงความสำคัญของตระกูลกูรัยช์

เชื้อสายทางด้านบิดาและมารดาของท่านศาสดามุฮัมมัด จะสืบสายไปถึงท่านนบีอิบรอฮีม ซึ่ง 2 เป็นบิดาของบรรดานบีต่างๆ เชื้อสายของท่านศาสดานั้นถือได้ว่าเป็นเชื้อสายที่มีเกียรติและดั้งเดิม ซึ่งอัลลอฮ์ได้ประทานให้ และเลือกท่านเป็นท่านศาสดา ท่านได้กล่าวเกี่ยวกับเชื้อสายอันมีเกียรติไว้ว่า :

“แท้จริงอัลลอฮ์ ได้ทรงเลือก กิฮานะฮ์ มาจากลูกหลานของอิสมาอิล ทรงเลือกกูรัยช์มาจากกิฮานะฮ์ เลือกบনীฮาซิมมาจากกูรัยช์ และเลือกฉันมาจากบะนีฮาซิม”

และอีกหลักฐานหนึ่ง

“เมื่ออัลลอฮ์ได้สร้างสรรค์พลึง พระได้ทำให้ฉันเป็นผู้ที่ดีที่สุดในคนหนึ่ง จากกลุ่มที่ดีที่สุดของพวกเขา และเป็นกลุ่มที่ดีที่สุดจากกลุ่ม แล้วพระองค์ก็ได้เลือกเผ่าพันธุ์ต่างๆ พระองค์ทำมาจากเผ่าพันธุ์ที่ดีที่สุด แล้งพระองค์ก็ได้เลือกตระกูลและได้เลือกฉันให้มาจากตระกูลที่ดีที่สุด ฉันจึงเป็นคนที่ดีที่สุดและมาจากตระกูลที่ดีที่สุด”

รายงานโดย อีร์-ดร์มีซีย์

ความสำคัญของสายตระกูล

ท่านศาสดามุฮัมมัดเป็นผู้บริสุทธิ์ มาจากจากตระกูลที่บริสุทธิ์เป็นคนดีที่มาจากตระกูลที่ดี การที่ท่านศาสดามุฮัมมัดมาจากตระกูลที่สูงส่งย่อมมีผลหลายประการ เช่น เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเผยแพร่อิสลามได้รับความสำเร็จตั้งแต่เริ่มแรก ถ้าหากท่านศาสดามุฮัมมัดมาจากตระกูลที่ต่ำต้อยแล้ว ศัตรูของอิสลามจะอ้างทันทีว่าการเผยแพร่อิสลามของท่านเป็นความพยายามเรียกร้องในสิ่งที่ท่านไม่มี

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละคาบ

สาระการเรียนรู้ที่ 2 อิสลามศึกษา (สาระย่อยที่ 4 ศาสนประวัติ)

เรื่อง หลักฐานที่อ้างอิงแหล่งที่มาของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

(10 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกที่สุด

1. ข้อใดคือลักษณะของหลักฐานที่อ้างอิงจากอัล-กุรอานเกี่ยวกับชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด

- ก. เป็นหลักฐานที่เป็นข้อเท็จจริง
- ข. เป็นหลักฐานที่ยังพิสูจน์ไม่ได้
- ค. เป็นหลักฐานที่เล่าชีวประวัติโดยสรุปบทกวี
- ง. เป็นหลักฐานที่เล่าชีวประวัติอย่างละเอียด

2. ข้อใดคือจุดเด่นของหลักฐานที่มาจากอัล-กุรอานเกี่ยวกับชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด

- ก. การเล่าชีวประวัติโดยสรุป
- ข. มาจากพระเจ้า
- ค. มีความน่าเชื่อถือ
- ง. มีบทเรียนสรุป

3. “และแท้จริงท่านนั้นเป็นผู้มีมารยาทที่ยิ่งใหญ่” โองการอัล-กุรอานกล่าวถึงชีวประวัติในเรื่องใด

- ก. ความเป็นผู้นำ
- ข. ลักษณะนิสัย
- ค. รูปร่างหน้าตา
- ง. ความเป็นอยู่

4. ข้อใดคือลักษณะของชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัดที่มีอยู่ในวัจนะของท่าน

- ก. มีสายรายงานที่สืบทอดไปจนถึงท่านศาสดา
- ข. เล่าเหตุการณ์โดยละเอียด
- ค. เล่าเหตุการณ์โดยสรุป
- ง. มีบทเรียนสรุป

5. หะดิษใดต่อไปนี้มีที่น่าเชื่อถือมากที่สุด

- ก. เงาะอีฟ
- ข. หะซัน
- ค. มุงกัร
- ง. เศาะฮี้หุ

6. ทำไมนักบูรพาคดีจึงมีความพยายามสร้างความเคลือบแคลงสงสัยในวัจนะของท่านศาสดา

- ก. เพื่อให้ชีวประวัติมีความถูกต้องที่สุด
- ข. เพื่อให้ศึกษาอย่างลึกซึ้ง
- ค. เพื่อทำลายศาสนาอิสลาม
- ง. เพื่อไม่ให้คนสนใจ

7. ใครคือนักกวีมุสลิมที่มีชีวิตอยู่ในช่วงการเผยแพร่ศาสนาของท่านศาสดามุฮัมมัด

- ก. บุคคอรีย์
- ข. มุสลิม
- ค. ตัรมิซี
- ง. อับดุลเลาะ บินรอวาหะฮุ

8. ข้อใดคือชื่อตำราชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด

- ก. ซีเราะฮ์อิบนิหิซาม
- ข. เศาะฮี้หุมุสลิม
- ค. ชูन्नอญดาอูด
- ง. เศาะฮี้หุบุคคอรีย์

9. ใครคือผู้แต่งตำราเรื่อง “เงาะบะกอต”

- ก. อิบนิหิซาม
- ข. อิบนิสะอูด์
- ค. เงาะบารีย์
- ง. อิบนูอิสหาก

10. ข้อใดคือจุดเด่นที่สุดของตำราชีวประวัติท่านศาสตราจารย์หม่อมด
- ก. เล่าเหตุการณ์อย่างละเอียด
 - ข. มีความน่าเชื่อถือ
 - ค. มีตำรามากมาย
 - ง. มีสรุปบทเรียน

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (สำหรับกลุ่มทดลอง)

สาระที่ 2 อิสลามศึกษา (สาระย่อยที่ 4 ศาสนประวัติ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1/2557

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ชีวประวัติช่วงก่อนการแต่งตั้งเป็นศาสดา เวลา 4 คาบ

หน่วยย่อยที่ 2.1 เรื่อง สายตระกูลของท่านศาสดามุฮัมมัด เวลา 1 คาบ

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน อศ.2.4 เข้าใจประวัติ ความเป็นมา ความสำคัญของแต่ละยุคสมัยทางประวัติศาสตร์อิสลาม สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆอย่างเป็นระบบ และเกิดความตระหนักในการนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

มฐ. อศ. 2.4 ม.1/3 วิเคราะห์ชีวประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัดตั้งแต่ประสูติจนถึงก่อนการแต่งตั้งเป็นศาสดา

เป้าหมายการสอน

1. เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสายตระกูลกุร็ชช์ของท่านศาสดามุฮัมมัด
2. เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม (ด้านความเสียสละ ความเมตตากรุณา และความมีมนุษยสัมพันธ์) แก่ผู้เรียน

จุดประสงค์ปลายทาง

1. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับสายตระกูลของท่านศาสดามุฮัมมัดแล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมาของสายตระกูลท่านศาสดาได้ถูกต้อง
2. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับสายตระกูลของท่านศาสดามุฮัมมัดแล้ว นักเรียนสามารถบอกรบอบาทและความสำคัญของสายตระกูลท่านศาสดาได้ถูกต้อง
3. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับสายตระกูลของท่านศาสดามุฮัมมัดแล้ว นักเรียนสามารถเสริมสร้างคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม (ด้านความเสียสละ ความเมตตากรุณา และความมีมนุษยสัมพันธ์)

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกเชื้อสายตระกูลท่านศาสดามุฮัมมัดได้ถูกต้อง
2. บอกคุณลักษณะพิเศษสายตระกูลกูร์ยซ์ของท่านศาสดามุฮัมมัดได้ถูกต้อง
3. บอกหลักฐานที่บ่งบอกถึงความสำคัญของสายตระกูลกูร์ยซ์ตามวิจนะของท่านศาสดามุฮัมมัดได้ถูกต้อง
4. วิเคราะห์ความสำคัญของสายตระกูลกูร์ยซ์ได้ถูกต้อง
5. อธิบายบทบาทของตระกูลกูร์ยซ์ในสมัยก่อนการแต่งตั้งศาสดามุฮัมมัดเป็นศาสดาได้ถูกต้อง
6. แสดงแผนภูมิสายตระกูลของท่านศาสดามุฮัมมัดได้ถูกต้อง
7. เสริมสร้างคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมในด้านความเสียสละ
8. เสริมสร้างคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมในด้านความเมตตากรุณา
9. เสริมสร้างคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมในด้านความมีมนุษยสัมพันธ์

สาระสำคัญ

ชีวประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัดเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเองของมนุษย์ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

สาระการเรียนรู้

1.ความรู้

ตระกูลอาหรับเชื้อสายกูร์ยซ์คือ ต้นตระกูลของท่านศาสดามุฮัมมัด

2.ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด

การวิเคราะห์ การให้เหตุผล การนำเสนอหลักฐานที่น่าเชื่อถือ การสรุปความรู้

3.คุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคม

ความเมตตากรุณา ความเสียสละ และความมีมนุษยสัมพันธ์

ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

1. หลักฐานจากวิจนะของท่านศาสดามุฮัมมัดที่เกี่ยวกับตระกูลกูร็ัยช์
2. Mind mapping
 - แสดงเกี่ยวกับสายตระกูลกูร็ัยช์
 - แสดงบทบาทของตระกูลกูร็ัยช์
 - แสดงความสำคัญของตระกูลกูร็ัยช์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนและครูร่วมกันอ่านดูอาฮุก่อนเรียนและครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนบอกชื่อเมืองที่อยู่ของตระกูลท่านศาสดามุฮัมมัด โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
 - ศาสดามุฮัมมัดเกิดที่ไหนและที่นั่นเป็นที่อยู่ของชนกลุ่มใด
 - ตระกูลอาหรับสายสกุลอะไรบ้างที่นักเรียนรู้จัก
3. ครูให้นักเรียนเอาใบความรู้ที่ 3 เรื่อง ต้นตระกูลของท่านศาสดามุฮัมมัด ที่ครูแจกในคาบเรียนที่แล้วออกมา

ขั้นกระบวนการสอน

4. แล้วครูให้นักเรียนแบ่งปันความรู้ด้วยการแสดงความคิดเห็นตามความสมัครใจของนักเรียนจากความรู้ที่ได้ศึกษามาในใบความรู้และจากการศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ (คุณลักษณะด้านความเสียสละทางด้านสติปัญญาและคุณลักษณะด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ทางด้านความใจกว้างและการติดต่อสื่อสาร) โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
 - นักเรียนคนไหนรู้บ้างว่าท่านศาสดามุฮัมมัดเกิดจากสายสกุลใดของตระกูลอาหรับ โดยให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในสมุดเป็นรายบุคคล
5. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยคละระหว่างเด็กเรียนเก่ง ปานกลาง และเรียนอ่อนเข้าด้วยกัน โดยให้เด็กเรียนเก่งช่วยเหลือให้คำแนะนำเด็กเรียนอ่อน (คุณลักษณะด้านความเมตตาทางด้านการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและคุณลักษณะด้านความเสียสละทางด้านการให้ด้วยวาจา) แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปรึกษาหารือกัน โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่มอย่างมีเหตุผล (คุณลักษณะด้านความเสียสละทางด้าน

สติปัญญาและคุณลักษณะด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ทางด้านความใจกว้าง) ตามใบงานที่ 3 ในประเด็นต่อไปนี้

- กลุ่มที่ 1 คุณลักษณะพิเศษของสายตระกูลกูร์ยซ์
- กลุ่มที่ 2 หาหลักฐานที่บ่งบอกถึงความสำคัญของสายตระกูลกูร์ยซ์ตามวัจนะของท่านศาสดามุฮัมมัด
- กลุ่มที่ 3 ความสำคัญของสายตระกูลกูร์ยซ์
- กลุ่มที่ 4 บทบาทของตระกูลกูร์ยซ์ในสมัยก่อนการแต่งตั้งศาสดามุฮัมมัดเป็นศาสดา
- กลุ่มที่ 5 แผนภูมิสายตระกูลของท่านศาสดามุฮัมมัด

โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาในใบความรู้ที่ 3 และในแบบเรียนชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด บทที่ 1 หน้า 24-25 ผู้แต่ง ดร.มูสฏาะฟา อัสสิบาอีย์

6. จากนั้นครูให้ตัวแทนกลุ่ม 3 คนที่ได้รับความไว้วางใจจากกลุ่มของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอความรู้ที่ได้ไปศึกษามาให้กับสมาชิกในห้อง (คุณลักษณะด้านความเสียสละทางด้านสติปัญญาและคุณลักษณะด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ทางการติดต่อสื่อสาร) โดยใช้วิธีการทายปัญหาให้สมาชิกในห้องช่วยกันตอบแล้วผู้นำเสนอสรุปในขั้นตอนสุดท้าย
7. เมื่อตัวแทนของแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ครูให้ตัวแทนของกลุ่มที่ไม่ได้นำเสนอกล่าวขอบคุณและชมเชยการนำเสนอของกลุ่มเพื่อนและให้สมาชิกทุกคนกล่าวแสดงความขอบคุณโดยสลับไปเรื่อย ๆ ให้ครบทุกกลุ่ม (คุณลักษณะด้านความเมตตา กรุณาทางการแสดงความยินดีต่อผู้อื่นที่ประสบความสำเร็จ คุณลักษณะด้านความเสียสละทางการให้ทางใจและคุณลักษณะด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ทางการยกย่องชมเชยผู้อื่นโดยสุจริตใจ)

ขั้นสรุปบทเรียน

8. ครูเปิดคลิปภาพยนตร์ เรื่องมุฮัมมัดศาสดาแห่งอิสลาม ตอน ตระกูลกูร์ยซ์ ให้นักเรียนดูประมาณ 3-5 นาที
9. นักเรียนและครูสรุปความรู้ร่วมกัน โดยใช้ Mind mapping เขียนลงบนกระดาษชาร์ต
10. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละคาบ
11. ครูแจกใบความรู้ที่ 4 เรื่อง ชีวิตในวัยเด็กของศาสดามุฮัมมัดให้นักเรียนทุกคนไปศึกษาที่บ้าน และให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น หนังสือประวัติศาสตร์อิสลาม อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ผู้รู้ เป็นต้น แล้วนำมาเสนอในคาบหน้า
12. นักเรียนและครูร่วมกันอ่านคู่อุเลกิเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือแบบเรียนชีวประวัติศาสดามุฮัมมัด บทที่1 หน้า 24-25 ผู้แต่ง ดร.มุศเฎาะฟา อัสนีบาอีย์
2. ใบความรู้ที่ 3 เรื่องต้นตระกูลของท่านศาสดามุฮัมมัด
3. แบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละคาบ
4. ใบงานที่ 3 เรื่องต้นตระกูลกุรุษ
5. โปรเจกเตอร์
6. อินเทอร์เน็ต
7. คลิปภาพยนตร์ เรื่อง มุฮัมมัดศาสดาแห่งอิสลาม ตอน ตระกูลกุรุษ
8. ใบความรู้ที่ 4 เรื่อง ชีวิตในวัยเด็กของศาสดามุฮัมมัด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม
- 1.2 ตรวจสอบแบบทดสอบในห้องเรียนโดยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจ โดยครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
- 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- 2.3 แบบสังเกตคุณลักษณะด้านทักษะสังคม ด้านความเสียสละ ความเมตตา และความมีมนุษยสัมพันธ์
- 2.4 เฉลยของแบบทดสอบหลังเรียน

3. เกณฑ์การประเมิน

- 3.1 การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม ผ่านตั้งแต่ 2 รายการถือว่า ผ่าน ผ่าน 1 รายการถือว่า ไม่ผ่าน

3.2 การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

คะแนน	9-10	ระดับ	ดีมาก
คะแนน	7-8	ระดับ	ดี
คะแนน	5-6	ระดับ	พอใช้
คะแนน	0-4	ระดับ	ควรปรับปรุง

ใบความรู้ที่ 3

สายตระกูลของท่านศาสดามุฮัมมัด

การสืบเชื้อสายของท่านศาสดามุฮัมมัด

ท่านศาสดาชื่อมุฮัมมัดบุตรอับดุลลอฮ์ บุตรอับดุลมุกฏอิลิบ บุตรฮาซิม บุตรอับดุลมานาฟ บุตรกุซัยฮ์ บุตรกิลาบ บุตรมูเราะฮ์ เชื้อสายของท่านจะไปจบที่อัคณาน ซึ่งเป็นลูกของอิสมาอีล บุตรอิบรอฮีม อะลย์ฮิสลาม มารดาของท่านศาสดามุฮัมมัด ชื่ออามีนะห์ บุตรของวะฮบิ บุตรอับดุลมานาฟ บุตรซุฮเราะฮ์ บุตรกิลาบ บุตรมูเราะฮ์

คุณลักษณะของตระกูลกูรัยช์

ต้นตระกูลฝ่ายมารดาของท่านศาสดาไปร่วมกับตระกูลฝ่ายบิดาที่กิลาบ ซึ่งสายคนที่ห้าฝ่ายบิดาและเป็นพวกที่สี่ฝ่ายมารดา และต้นตระกูลของท่านศาสดามุฮัมมัดที่สูงขึ้นไปนั้นร่วมสายจากท่านนบีอิสมาอีล บุตรของนบีอิบรอฮีม (อะลย์ฮิสสะลาม)

หลักฐานที่บ่งบอกถึงความสำคัญของตระกูลกูรัยช์

เชื้อสายทางด้านบิดาและมารดาของท่านศาสดามุฮัมมัด จะสืบสายไปถึงท่านนบีอิบรอฮีม ซึ่งเป็นบิดาของบรรดานบีต่างๆ เชื้อสายของท่านศาสดานั้นถือได้ว่าเป็นเชื้อสายที่มีเกียรติและดั้งเดิม ซึ่งอัลลอฮ์ได้ประทานให้ และเลือกท่านเป็นท่านศาสดา ท่านได้กล่าวเกี่ยวกับเชื้อสายอันมีเกียรติไว้ว่า :

“แท้จริงอัลลอฮ์ ได้ทรงเลือก กิโนนะฮ์ มาจากลูกหลานของอิสมาอีล ทรงเลือกกูรัยช์มาจากกิโนนะฮ์ เลือกบনীฮาซิมมาจากกูรัยช์ และเลือกฉันมาจากบะนีฮาซิม”

และอีกหลักฐานหนึ่ง

“เมื่ออัลลอฮ์ได้สร้างสรรค์พลึง พระได้ทำให้ฉันเป็นผู้ที่ดีที่สุดในกลุ่มหนึ่ง จากกลุ่มที่ดีที่สุดของพวกเขา และเป็นกลุ่มที่ดีที่สุดจาก 2 กลุ่ม แล้วพระองค์ก็ได้เลือกเผ่าพันธุ์ต่างๆ พระองค์ทำมาจากเผ่าพันธุ์ที่ดีที่สุด แล้งพระองค์ก็ได้เลือกตระกูลและได้เลือกฉันให้มาจากตระกูลที่ดีที่สุด ฉันจึงเป็นคนที่ดีที่สุดและมาจากตระกูลที่ดีที่สุด”

รายงานโดย อัคร-ตรีมีชัย

ความสำคัญของสายตระกูล

ท่านศาสดามุฮัมมัดเป็นผู้บริสุทธิ์ มาจากจากตระกูลที่บริสุทธิ์เป็นคนดีที่มาจากตระกูลที่ดี การที่ท่านศาสดามุฮัมมัดมาจากตระกูลที่สูงส่งย่อมมีผลหลายประการ เช่น เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเผยแพร่อิสลามได้รับความสำเร็จตั้งแต่เริ่มแรก ถ้าหากท่านศาสดามุฮัมมัดมาจากตระกูลที่ต่ำต้อยแล้ว ศัตรูของอิสลามจะอ้างทันทีว่าการเผยแพร่อิสลามของท่านเป็นความพยายามเรียกร้องในสิ่งที่ท่านไม่มี

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ใบงานที่ 3

เรื่อง ต้นตระกูลกล้วย

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประชุมปรึกษารื้อกัน โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่มอย่างมีเหตุผลในประเด็นต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 คุณลักษณะพิเศษของสายตระกูลกล้วย

กลุ่มที่ 2 หาหลักฐานที่บ่งบอกถึงความสำคัญของสายตระกูลกล้วยตามวิज्ञะของท่านศาสดามูฮัมมัด

กลุ่มที่ 3 ความสำคัญของสายตระกูลกล้วย

กลุ่มที่ 4 บทบาทของตระกูลกล้วยในสมัยก่อนการแต่งตั้งศาสดามูฮัมมัดเป็นศาสดา

กลุ่มที่ 5 แผนภูมิสายตระกูลของท่านศาสดามูฮัมมัด

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ใบความรู้ที่ 4

ชีวิตในวัยเด็กของท่านศาสดามุฮัมมัด

ท่านศาสดามุฮัมมัดเกิดในเวลาเช้าตรู่ของวันจันทร์ ที่ 12 เดือนรบีอุลเอาวัล ปีช้างตรงกับวันที่ 23 เมษายน ค . ศ .571 ณ นครมักกะฮ์

ท่านศาสดามุฮัมมัดกำพร้าบิดาตั้งแต่ยังอยู่ในครรภ์มารดา ซึ่งล้มป่วยและเสียชีวิตที่มะดีนะฮ์ในขณะที่เดินทางกลับจากการค้าที่ซีเรีย เมื่อศาสดามุฮัมมัดได้ประสูติ ผู้เป็นมารดาได้แจ้งข่าวไปยังท่านอับดุลมุฏฏะฮ์ผู้เป็นปู่ของท่านศาสดา ท่านจึงส่งคนมารับไป และท่านได้พาเด็กน้อยผู้นี้ไปยังวิหารกะบะฮ์ และตั้งชื่อว่า “ มุฮัมมัด ” ซึ่งชื่อนี้ไม่เป็นที่คุ้นเคยแก่ชาวอาหรับมากนัก ตามธรรมเนียมของชาวอาหรับในสมัยนั้นมักจะส่งลูกน้อยไปยังทะเลทรายหลังจากสัปดาห์แรกที่เกิดมา และให้อยู่ที่นั่นจนกระทั่งอายุได้ 5 หรือ 6 ขวบ ช่วงแรกอามีนะฮ์ได้มอบให้นางฮุวัยบะฮ์ซึ่งเป็นคนใช้ของอับดุลอะฮ์ ลุงของท่านศาสดาเป็นแม่นมท่านศาสดาอยู่สองสามวัน ต่อมาท่านอับดุลมุฏฏะฮ์ได้ว่าจ้างนางหะลิมาฮ์ จากเผ่าสะอูด์ซึ่งเป็นหญิงชนบทคนหนึ่งให้เป็นแม่นมของท่านศาสดาและนำท่านไปเลี้ยงที่ชนบท เมื่อท่านศาสดามีอายุครบ 6 ขวบ นางได้ส่งท่านศาสดากลับมารดาของท่านเลี้ยงดูต่อไป ในช่วงที่นางหะลิมาฮ์ได้เลี้ยงดูท่านศาสดานั้น นางได้รับโชคผลและความจำเริญอย่างมาก

อามีนะฮ์ มีความสุขมากที่ลูกชายของเธอได้กลับมาสู่อ้อมอกของเธออีกครั้งหนึ่ง การไปอยู่ในชนบททำให้เขาเป็นคนที่มีความสุขดีและร่างกายแข็งแรง มีความคล่องแคล่วและรู้ภาษาอาหรับแท้ๆ จากทะเลทราย ซึ่งเหล่านี้เป็นรากฐานที่จะก้าวสู่เป็นบุคคลที่สำคัญในอนาคตต่อไป อามีนะฮ์ ต้องการพาบุตรชายให้ไปรู้จักญาติทางมารดา และสร้างความคุ้นเคยกับพวกลุงซึ่งเป็นเผ่าพันธุ์ในนครมะดีนะฮ์ โดยมีทาสหญิงของนางที่มีชื่อว่า อุมมุลัยมัน ดิดตามไปด้วย ขากลับจากมะดีนะฮ์ ขณะเดินทางมาถึงสถานที่หนึ่งมีชื่อว่า อัล - อับวา นางอามีนะฮ์ก็ล้มป่วยลงและเสียชีวิตอยู่ที่นั่น หลังจากนั้นทาสหญิงผู้ซื่อสัตย์ก็พาเด็กน้อยกำพร้าบิดาและมารดากลับมายังนครมักกะฮ์ มุฮัมมัดก็อยู่ภายใต้การอุปการะของปู่คือ อับดุลมุฏฏะฮ์ แต่ก็แค่เพียง 2 ปีเท่านั้นปู่ก็ถึงแก่กรรมอีก ซึ่งขณะนั้นมุฮัมมัดอายุได้แค่เพียง 8 ปี เท่านั้น ฉะนั้นมุฮัมมัดจึงเป็นเด็กกำพร้าทั้งพ่อแม่และปู่ตั้งแต่อายุยังน้อย

หลังจากนั้นหน้าที่เลี้ยงดูมุฮัมมัดก็ตกเป็นของอับดุลมุฏฏะฮ์ผู้เป็นลุง ซึ่งรักเอ็นดูหลานชายอย่างยิ่ง จนกระทั่งเติบโตใหญ่ เนื่องจากลุงของท่านไม่ใช่คนร่ำรวย มุฮัมมัดจึงต้องทำงาน โดยพาฝูงแกะ

และอุฐตามเนินเขาและหุบเขาในทะเลทราย มุฮัมมัดมีนิสัยกรุณาต่อคนยากจน และผู้มีทุกข์มาตั้งแต่เยาว์วัย เป็นคนที่ชอบอยู่อย่างสงบ รักการคิดใคร่ครวญ ผู้คนในเผ่าเดียวกันต่างก็รักใคร่และให้เกียรติเพราะท่านมีนิสัยอ่อนโยน มีอัธยาศัยไมตรี การที่ท่านถือความซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่อหน้าที่ เป็นอย่างยิ่งอย่างไม่สะทกสะท้านนั้น ทำให้มุฮัมมัดได้รับการขนานนามว่า "อัลอมีน" ซึ่งแปลว่าผู้ควรแก่การเชื่อถือหรือผู้ที่ได้รับการไว้วางใจ เมื่ออายุได้สิบสองปี มุฮัมมัดได้เดินทางไปค้าขายที่ซีเรียกับลุง และที่ซีเรียนี้เองท่านได้พบกับนักบวชชาวคริสเตียนคนหนึ่งมีชื่อว่า "บุฮัยรอ" ซึ่งได้ทำนายว่ามุฮัมมัดจะเป็นศาสดาองค์สุดท้ายและได้กล่าวไว้ว่า "หลานชายของท่านมีลักษณะเป็นมหาบุรุษแท้ ๆ ท่านจงเลี้ยงดูเขาอย่างดีเถิด" หลังจากนั้นท่านอนุญาตให้จึงนำหลานชายของท่านกลับมาซึ่งมักกะฮ์และรักษาความลับนี้ไม่ให้ใครรู้

ลุงของท่านมีฐานะทางการเงินไม่ค่อยจะดีนัก ประกอบกับเป็นครอบครัวใหญ่จะต้องหาเลี้ยงลูกหลานหลายคน จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่จะต้องหารายได้มาจุนเจือครอบครัวและสร้างความมั่นคงให้แก่ลูกๆ หลานๆ ที่อยู่ในความดูแลให้ได้รับความสุข วันหนึ่งท่านได้ทราบข่าวว่าเศรฐฐีเคาะดีญะฮ์ซึ่งเป็นบุตรสาวของควัยลิดต้องการจ้างคนเฝ้ากุ้ร็อยฮุให้ทำการค้าขายให้แก่เธอ และเธอพร้อมที่จะแบ่งกำไรอย่างงามแก่ผู้ที่มีความสามารถ ท่านจึงพามุฮัมมัดไปสมัครงานกับเธอ ด้วยกิตติศัพท์แห่งความซื่อสัตย์ของมุฮัมมัด เศรฐฐีเคาะดีญะฮ์จึงตกลงรับมุฮัมมัดเป็นลูกจ้างควบคุมกองคาราวานพาณิชย์ไปยังเมืองซีเรีย โดยเธอได้ให้ทาซของเธอนี้มีชื่อว่ามัซสะเราะฮ์ร่วมเดินทางกับมุฮัมมัดด้วย การเดินทางค้าขายของมุฮัมมัดในครั้งนี้ประสบความสำเร็จอย่างงดงาม และได้กำไรอย่างมหาศาลซึ่งสร้างความประทับใจแก่เศรฐฐีเคาะดีญะฮ์เป็นอย่างมาก ประกอบกับมัซสะเราะฮ์ได้รายงานให้นางทราบถึงความขยันขันแข็งและความซื่อสัตย์ของมุฮัมมัดในระหว่างปฏิบัติหน้าที่อย่างละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งเพิ่มความสนใจของนางต่อมุฮัมมัดมากขึ้น จนกระทั่งนางตัดสินใจต้องการร่วมชีวิตกับมุฮัมมัด

แบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละคาบ

สาระการเรียนรู้ที่ 2 อิสลามศึกษา (สาระย่อยที่ 4 ศาสนประวัติ)

เรื่องสายตระกูลของท่านศาสดามุฮัมมัด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 ข้อ (10 คะแนน)

.....
คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกต้องที่สุด

1. ท่านศาสดามุฮัมมัดสืบสายมาจากศาสดาองค์ใด
 - ก. อาดัม
 - ข. ดาอูด
 - ค. สุลัยมาน
 - ง. อิสมาอิล

2. ต้นตระกูลฝ่ายมารดาของท่านศาสดามุฮัมมัดไปพร้อมกับตระกูลฝ่ายบิดาที่ใคร
 - ก. กิลาบ
 - ข. อับดุลมานาฟ
 - ค. กุซัยย
 - ง. มุรเราะฮ์

3. ท่านศาสดามุฮัมมัดเกิดในต้นตระกูลใดของชาวอาหรับ
 - ก. สะอูด์
 - ข. เผ่ากุรัยช
 - ค. นัจญาร
 - ง. นาดิร

4. ข้อใดคือลักษณะพิเศษของตระกูลกุรัยช
 - ก. เป็นตระกูลที่มีเชื้อสายมาจากศาสดาอิบรอฮีม อะลัยฮิสลาม
 - ข. เป็นตระกูลใหญ่
 - ค. เป็นตระกูลนักธุรกิจ
 - ง. เป็นตระกูลเก่าแก่ของชาวอาหรับ

5. หลักฐานจากที่ใดที่บ่งบอกถึงความสำคัญของตระกูลกูร์ยซ์ได้ดีที่สุด

- ก. คำพูดของคนอาหรับ
- ข. บทกวีอาหรับ
- ค. อัล-กูราน
- ง. นักประวัติศาสตร์

6. ทำไมอัลลอฮฺทรงเลือกท่านศาสดามุฮัมมัดมาจากตระกูลกูร์ยซ์

- ก. เป็นตระกูลเก่าแก่
- ข. เป็นตระกูลที่ดีที่สุดในหมู่อาหรับ
- ค. เป็นตระกูลใหญ่
- ง. เป็นตระกูลของชาวอาหรับส่วนใหญ่

7. ทำไมอัลลอฮฺทรงไม่เลือกท่านศาสดาที่มาจากตระกูลที่ต่ำต้อย

- ก. เพื่อความสำเร็จในการเผยแผ่ศาสนา
- ข. เพื่อไม่ให้ศรัทธาอิสลามถูก
- ค. เพื่อให้คนยอมรับโดยง่าย
- ง. เพื่อให้เกิดความรักในตัวท่านศาสดา

8. เหตุใดชาวอาหรับส่วนใหญ่ให้ความนับถือต่อตระกูลกูร์ยซ์มาก

- ก. เพราะเป็นตระกูลผู้นำอาหรับ
- ข. เพราะเป็นตระกูลที่ดูแลสถานที่ศักดิ์สิทธิ์(กะบะฮฺ)
- ค. เพราะเป็นตระกูลที่ดี ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
- ง. เพราะเป็นตระกูลที่มีศาสดาหลายองค์

9. ข้อใดคือบทบาทของพวกกูร์ยซ์ช่วงก่อนอิสลาม

- ก. เก็บค่าเข้าเมืองมักกะฮฺ
- ข. เป็นผู้นำของตระกูลอาหรับทั้งหมด
- ค. บริการอาหาร เครื่องดื่มและที่พักแก่ผู้ที่มาแสวงหาบุญที่มักกะฮฺ
- ง. เป็นเจ้าของธุรกิจในมักกะฮฺ

10. ท่านศาสดามุฮัมมัดมาจากตระกูลที่สูงส่งย่อมมีผลต่อความเชื่อของมนุษย์อย่างไรบ้าง
- ก. คนมีความเกรงกลัว
 - ข. ไม่มีศัตรูต่อต้าน
 - ค. เกิดความรักในตัวท่านศาสดา
 - ง. เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเผยแพร่อิสลามได้รับความสำเร็จ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ค**เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล**

1. ตัวอย่างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (มีทั้งหมด 30 ข้อ แต่เลือกมาเป็นตัวอย่าง 15 ข้อ)
2. ตัวอย่างแบบวัดคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคม (มีทั้งหมด 30 ข้อ แต่เลือกมาเป็นตัวอย่าง 15 ข้อ)

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
สาระการเรียนรู้ที่ 2 อีสลามศึกษา (สาระย่อยที่ 4 ศาสนประวัติ)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 15 ข้อ

.....
 คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ข้อที่ถูกที่สุดลงในกระดาษคำตอบ

1. หากนักเรียนต้องการศึกษาชีวประวัติท่านศาสดาอย่างละเอียด นักเรียนควรศึกษาจากแหล่งที่มาใด
 - ก. อัล-กุรอาน
 - ข. ชุมนนะฮ์
 - ค. บทกวีอาหรับ
 - ง. ตำราชีวประวัติ

2. ตำราฮาดิษใดที่ได้รับการยอมรับมากที่สุด
 - ก. อับูดาวูด - ตัรมิซี
 - ข. มุสลิม - อิบน์มาญะฮ์
 - ค. บุคคอรีย์ - มุสลิม
 - ง. ซาฟิอี - บุคคอรีย์

3. ข้อใดคือจุดเด่นที่สุดของตำราชีวประวัติท่านศาสดามุฮัมมัด
 - ก. เล่าเหตุการณ์อย่างละเอียด
 - ข. มีความน่าเชื่อถือ
 - ค. มีตำรามากมาย
 - ง. มีสรุปบทเรียน

4. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง
 - ก. มารดาของศาสดามุฮัมมัดเป็นชาวมาดีนะฮ์
 - ข. ศาสดามุฮัมมัดมีเชื้อสายเปอร์เซีย
 - ค. ศาสดามุฮัมมัดเป็นลูกหลานบานีอิสรออิล
 - ง. ศาสดามุฮัมมัดสืบเชื้อสายมาจากนบีอิสมาอิล

5. ข้อใดคือหลักฐานที่บ่งบอกถึงความสำคัญของตระกูลกูร์ยซ์ได้ดีที่สุด

- ก. คำพูดของคนอาหรับ
- ข. บทกวีอาหรับ
- ค. บทบัญญัติอัล-กูรอาน
- ง. นักประวัติศาสตร์

6. ทำไมท่านศาสดามุฮัมมัดได้รับการขนานนามว่าอัลอามีน

- ก. เพราะเป็นเด็กกำพร้า
- ข. เพราะเป็นคนที่ซื่อสัตย์
- ค. เพราะมีความขยัน
- ง. เพราะเป็นคนยากจน

7. ข้อใดคือลักษณะชีวิตวัยหนุ่มของท่านศาสดามุฮัมมัด

- ก. มีความสนุกสนาน ร่าเริง
- ข. ชีวิตสันโดษ
- ค. มีความซื่อสัตย์ มนุษย์สัมพันธ์ดี
- ง. ชอบเข้ากับสังคมวัยรุ่น

8. ท่านศาสดามุฮัมมัดใช้วิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นของหัวหน้าเผ่าในการวางหินดำ

- ก. ให้หัวหน้าเผ่าทุกเผ่าจับฉลาก
- ข. เลือกผู้ที่อาวุโสที่สุด
- ค. วางหินบนผ้าแล้วให้หัวหน้าเผ่าทุกเผ่าจับขอบผ้า
- ง. จัดประชุมหัวหน้าเผ่า

9. ชีวิตใหม่ของท่านศาสดามุฮัมมัดหลังแต่งงานมีลักษณะอย่างไร

- ก. มีอุปสรรคมากมาย
- ข. เต็มไปด้วยความรักและความสุข
- ค. ชีวิตปกติเหมือนเดิม
- ง. ชีวิตที่ยุ่งอยู่กับการทำงาน

10. บรรดาสตรีควรเอาตัวอย่างจากท่านหญิงคอดีญะฮฺมาใช้ในชีวิตครอบครัวด้านใดมากที่สุด
- เลือกสามีที่มีอายุมากกว่า
 - เลือกสามีที่มีฐานะต่ำกว่า
 - คอยปลอบใจและให้กำลังใจสามี
 - เลือกคนที่ทำงานด้วย
11. สิ่งใดที่ท่านศาสดามุฮัมมัดได้กระทำก่อนที่จะมีการประทานวะหฺยู
- ใคร่ครวญเหตุการณ์การณ์ต่าง ๆ ถึงความจริงของชีวิต
 - เข้าไปอยู่ในป่า
 - ทำงานตามปกติ
 - จำศีลอยู่ในมัสยิด
12. การใช้ชีวิตของชาวอาหรับก่อนการประทานวะหฺยูมีลักษณะอย่างไร
- เคารพภักดีต่ออัลลอฮ์องค์เดียว
 - ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - มีชีวิตอย่างป่าเถื่อนและงมงาย
 - มีความสามัคคีสูง
13. หลักการสำคัญที่สุดของศาสนาอิสลามที่ศาสดามุฮัมมัดเน้นย้ำในการเผยแผ่ศาสนาอิสลามคือข้อใด
- การละหมาด
 - การถือศีลอด
 - การบริจาค
 - ความเป็นหนึ่งของพระเจ้าผู้เป็นเจ้า (เตาฮีด)
14. ใครคือบุคคลแรกที่ยอมรับการชักชวนของศาสดามุฮัมมัด
- อับูบาคร์
 - ท่านหญิงคอดีญะฮฺ
 - ซัยด บินฮาริษะฮฺ
 - อาลี บินอับีฏอเล็บ

15. เหตุผลหลักที่ศาสตราจารย์ฮัมมัตต้องอพยพไปอยู่ที่เมืองมาดಿನะฮ์คือข้อใด
- ก. มีเรือญาติอยู่ที่นั่น
 - ข. เพราะพวกกุเรชกำลังวางแผนจะสังหารท่านศาสดา
 - ค. เพราะไม่ได้รับการสนับสนุนจากชาวมักกะฮ์เท่าที่ควร
 - ง. เพราะได้รับการเชิญชวนจากชาวมadinah

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบวัดคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคม

ประกอบด้วยด้านความเอื้อยสะ ความเมตตากรุณาและความมีมนุษยสัมพันธ์

.....
คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด ลงใน

กระดาษคำตอบ

1. ขณะที่ดาเรียเดินผ่านเพื่อไปยังห้องสมุด เธอเห็นขยะกระจัดกระจายเต็มไปหมด ถ้านักเรียนเป็นดาเรีย นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. เก็บนิดหน่อย เพราะกลัวจะเหนื่อย
 - ข. เดินผ่านไปห้องสมุด
 - ค. เก็บขยะไปทิ้งในถังขยะจนหมด
 - ง. บอกภารโรงให้มากกว่า

2. โรงเรียนได้ปรับปรุงห้องสมุดใหม่ และเชิญชวนให้ทุกคนบริจาคหนังสือแก่ห้องสมุด ที่บ้านของรุสนีมีหนังสือที่ใช้แล้วอยู่มากมาย ถ้านักเรียนเป็นรุสนี นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. นำหนังสือที่ใช้แล้วทั้งหมดมาบริจาค
 - ข. นำหนังสือที่ใช้แล้วบางส่วนมาบริจาค
 - ค. รอให้คนอื่นบริจาคก่อนในครั้งนี้ ครั้งต่อไปอาจจะบริจาคบ้าง
 - ง. บริจาคเฉพาะหนังสือที่เก่ามาก ๆ แล้ว

3. ในการแข่งขันกีฬาของโรงเรียน ครูให้นักเรียนนำอาหารเที่ยงมารับประทานกันเองโดยทางโรงเรียนให้เงินเพื่อซื้อผลไม้เคียงทุกคนในแต่ละสิ มุมินเป็นรองประธานสี นำเงาะมาจากบ้านเพื่อเลี้ยงเพื่อนในสีของตน ส่วนเตาฟิตนำส้มมาบริจาค แต่ที่บ้านของสุเชนมีมังคุดมากมาย ถ้านักเรียนเป็นสุเชน นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. เสนอให้ประธานสีซื้อผลไม้ที่บ้านของตนในราคาถูก
 - ข. นำเงาะมาบริจาคโดยไม่ต้องให้ซื้อ ด้วยความเต็มใจ
 - ค. ทำเฉย ๆ เพราะทางโรงเรียนมอบเงินให้แต่ละสีอยู่แล้ว
 - ง. นำเงาะมาบริจาคเพื่อต้องการคำชม

4. ถ้าไก่ได้เข้ามากินข้าวเปลือกที่นักเรียนตากไว้บริเวณหน้าบ้าน นักเรียนควรทำอะไร
- ใช้เสียงไล่ไก่ให้ออกไปจากบริเวณที่ตากข้าวเปลือก
 - ในบางครั้งใช้เสียงไล่ไก่ แต่บางครั้งใช้ไม้ ก้อนหินขว้างไก่ให้ออกไปจากบริเวณที่ตากข้าวเปลือก
 - ใช้ไม้ ก้อนหินขว้างไก่ แต่ไม่ให้ได้รับบาดเจ็บ
 - เรียกคนที่อยู่ในบ้านให้ช่วยกันนำไม้ ก้อนหินขว้างไก่ให้ได้รับบาดเจ็บ
5. ในขณะที่กำลังเรียนหนังสืออยู่ในห้องเรียน เพื่อนเกิดปวดท้องอย่างรุนแรง นักเรียนควรจะทำอย่างไร
- นำเพื่อนไปพักที่ห้องพยาบาลและขอยาจากครูให้เพื่อนทันที
 - นำเพื่อนไปพักที่ห้องพยาบาลและปล่อยให้เพื่อนช่วยเหลือตนเอง
 - ขอให้เพื่อนขอความช่วยเหลือก่อนจึงค่อยนำไปพักที่ห้องพยาบาล
 - ไม่สนใจต่ออาการป่วยของเพื่อนเลย
6. เมื่อนักเรียนเห็นเพื่อนทำความสะอาดห้องเรียนอยู่เพียงคนเดียว นักเรียนควรจะทำอย่างไร
- อาสาช่วยเหลือเพื่อนทำความสะอาดห้องเรียน
 - ให้เพื่อนขอความช่วยเหลือก่อน จึงค่อยให้ความร่วมมือในการทำมาความสะอาด
 - ให้เพื่อนคนอื่น ๆ มาช่วยเหลือก่อนจึงค่อยให้ความร่วมมือเมื่อใกล้จะเสร็จ
 - ให้เพื่อนคนอื่น ๆ มาทำความสะอาดห้องเรียนด้วย
7. เมื่อมีการจัดกิจกรรมการพัฒนาบริเวณหอพักที่นักเรียนเป็นผู้หนึ่งที่พักในหอพักนี้ นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
- อาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาบริเวณหอพัก ด้วยความเต็มใจ
 - เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาบริเวณหอพัก แต่ไม่ค่อยเต็มใจ
 - รอให้มีการขอความร่วมมือก่อน จึงค่อยเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาบริเวณหอพัก ด้วยความไม่เต็มใจ
 - รอให้มีการบังคับก่อน จึงค่อยเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาบริเวณหอพัก โดยไม่เต็มใจ

8. ในขณะที่เรียนวิชาศาสนประวัติ เพื่อนสนิทไม่สนใจเรียนจึงถูกรุ้ดู เมื่อหมดคาบเรียนแล้ว นักเรียนควรจะทำอย่างไร

- ก. ให้เพื่อนคนอื่น ๆ ออกก่อนจึงค่อยเข้าไปปลอบใจเพื่อน
- ข. ให้เพื่อนคนอื่น ๆ เข้าไปปลอบใจก่อนจึงค่อยปฏิบัติตามเพื่อน
- ค. เข้าไปปลอบใจเพื่อนด้วยความตั้งใจ
- ง. ไม่สนใจว่าเพื่อนจะมีความรู้สึกอย่างไร

9. ในขณะที่กำลังร่วมนำเสนอรายงานเกี่ยวกับชีวประวัติของท่านศาสดามุฮัมมัด ปรากฏว่าเพื่อนคนหนึ่งพูดสำเนียงไม่ชัดนักเรียนควรจะทำอย่างไร

- ก. ไม่นำคำพูดนั้นมาพูดล้อเลียนและคอยห้ามปรามเพื่อนคนอื่น ๆ ไม่ให้กระทำด้วย
- ข. ไม่นำคำพูดนั้นมาพูดล้อเลียน แต่คอยช่วยให้คนอื่นพูดแทน
- ค. หาโอกาสหลังจากที่เรียนเสร็จแล้วนำคำพูดนั้นมาพูดล้อเลียน
- ง. หาโอกาสหลังชั่วโมงเรียนชักชวนเพื่อน ๆ ให้นำคำพูดนั้นมาล้อเลียนเพื่อน

10. เมื่อนักเรียนไม่พอใจในการกระทำของเพื่อน ที่ได้ทำลายสิ่งของของนักเรียน นักเรียนควรจะทำอย่างไร

- ก. ให้อภัยในการกระทำของเพื่อน
- ข. เรียกเพื่อนมาต่อว่าในการกระทำนั้นก่อน แล้วจึงให้อภัยเพื่อน
- ค. เรียกเพื่อนมาต่อว่าในการกระทำนั้นก่อน แล้วจึงให้เพื่อนกล่าวคำขอโทษ
- ง. เรียกเพื่อนมาต่อว่าเมื่อเพื่อนผลอจึงชกต่อยเพื่อนทันที

11. ในการเข้าค่ายภาคฤดูร้อน แต่ละกลุ่มต้องส่งการแสดงในงานปิดกิจกรรม หัวหน้ากลุ่มจึงเรียกสมาชิกมาปรึกษา แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ ถ้านักเรียนเป็นสมาชิกในกลุ่มนี้ด้วย นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. แสดงเหตุผลเข้าข้างหัวหน้ากลุ่ม
- ข. นั่งฟังเฉย ๆ ถ้าเพื่อนไม่ถามก็ไม่แสดงความคิด
- ค. เสนอให้แต่ละคนบอกเหตุผลที่ควรจะใช้การแสดงที่ตนคิด
- ง. เสนอให้สมาชิกร่วมกันลงคะแนนเสียงเพื่อเลือกการแสดงที่เห็นว่ามีคุณค่า

12. โรงเรียนของสุสนาได้จัดงานฉลองอาคารใหม่ มีแขกคนหนึ่งต้องการเข้าห้องน้ำ เขาเดินมาหาสุสนา ถ้านักเรียนเป็นสุสนา นักเรียนจะอย่างไร

- ก. เดินเลี่ยงไปทางอื่นเพราะไม่ชอบคุยกับคนแปลกหน้า
- ข. บอกให้แขกทราบว่าห้องน้ำอยู่ตรงไหนแล้วรีบเดินออกไป
- ค. รีบเดินไปหาเพื่อนที่อยู่ใกล้ๆตนเพื่อจะได้ช่วยตอบคำถาม
- ง. แนะนำให้แขกทราบว่าห้องน้ำอยู่ตรงไหนด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้ม

13. เมื่อผู้ป่วยไม่เข้าใจวิธีกินยาจึงสอบถาม ชุมมัยยะห์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่อนามัย ถ้านักเรียนเป็นชุมมัยยะห์ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. บอกให้อ่านวิธีกินที่ซองยาเอง
- ข. บอกว่าอธิบายแล้วคุณก็จำบ้างซิคะ
- ค. บอกให้ถามเจ้าหน้าที่คนอื่นเพราะตนกำลังยุ่ง
- ง. เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยถามและอธิบายวิธีกินยาให้ฟัง

14. เมื่อนักเรียนลงแข่งขันฟุตบอลระหว่างโรงเรียน ขณะที่แย่งลูกบอลอีกฝ่ายผลักนักเรียนล้มลง แต่กรรมการไม่เห็น นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ลุกขึ้น โวยวายกับกรรมการ
- ข. ลุกขึ้นไปต้อยเพื่อนคนนั้นทันที
- ค. เล่นต่อเพราะไม่อยากถ่วงเวลาในการแข่งขัน
- ง. เล่นต่อไปเพราะไม่อยากผิดใจกันกับฝ่ายตรงข้าม

15. ในการแข่งขันบาสเกตบอล เมื่อหมดเวลาครึ่งแรกทีมของของฮารุนมีคะแนนตามหลังคู่แข่งอยู่ 10 คะแนน เมื่อต้องลงแข่งขันในครึ่งหลัง ฮารุนในฐานะหัวหน้าทีมควรทำอย่างไร

- ก. สับเปลี่ยนเอาผู้เล่นที่เล่นไม่ดีออก
- ข. บอกให้ผู้เล่นที่เล่นไม่ดีตั้งใจเล่นให้เต็มที่
- ค. ปรึกษาผู้ควบคุมทีมและขอให้ผู้เล่นทุกคนมีโอกาสแก้ตัว
- ง. ให้กำลังใจลูกทีมและขอให้ร่วมมือกันอย่างเต็มที่ถึงจะแพ้ก็ไม่เป็นไร

ภาคผนวก ง
คุณภาพของแบบทดสอบ

1. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. แบบวัดคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคม

ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	0	-1	+1	+1	2	0.40
2	0	+1	-1	+1	+1	2	0.40
3	-1	+1	0	+1	+1	2	0.40
4	-1	+1	+1	+1	+1	3	0.60
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8	0	-1	+1	+1	+1	2	0.40
9	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
10	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
11	-1	+1	0	+1	+1	2	0.40
12	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
14	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
16	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
22	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
27	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
30	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
34	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
40	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.60
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
42	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
43	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
44	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
45	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
46	0	+1	0	+1	+1	3	0.60
47	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
48	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
51	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
52	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
53	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
54	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
55	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
56	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
57	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
58	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
59	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
60	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
61	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
62	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
63	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
64	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
65	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
66	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
67	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
68	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
69	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
70	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
71	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
72	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
73	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
74	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
75	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
76	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
77	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
78	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
79	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
80	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
81	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
82	0	+1	0	+1	+1	3	0.60
83	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
84	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
85	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
86	-1	+1	+1	+1	+1	3	0.60
87	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
88	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
89	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
90	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคม

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
12	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
16	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
17	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.60
18	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.60
19	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
20	+1	+1	+1	-1	-1	1	0.20
21	+1	+1	+1	0	-1	2	0.40
22	+1	+1	+1	0	-1	2	0.40
23	+1	+1	+1	-1	-1	1	0.20
24	+1	0	+1	0	-1	1	0.20
25	+1	+1	+1	0	-1	2	0.40

ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคม (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
26	+1	+1	+1	0	-1	2	0.40
27	+1	+1	+1	0	-1	2	0.40
28	+1	0	+1	0	-1	1	0.20
29	+1	+1	+1	0	-1	2	0.40
30	+1	+1	+1	-1	-1	1	0.20
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
33	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
34	+1	+1	+1	-1	-1	1	0.20
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
38	+1	+1	+1	+1	-1	4	0.80
39	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
40	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
41	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
42	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคม (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
51	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
52	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
53	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
54	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
55	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
56	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
57	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
58	+1	0	+1	-1	-1	0	0.00
59	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
60	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
61	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
62	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
63	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
64	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
65	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
66	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
67	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
68	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
69	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60
70	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
71	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
72	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
73	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
74	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
75	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคม (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
76	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
77	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
78	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
79	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
80	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
81	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
82	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
83	+1	0	+1	0	+1	3	0.60
84	+1	0	+1	-1	+1	2	0.40
85	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
86	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
87	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
88	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
89	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
90	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.23	0.20
2	0.80	0.40
3	0.47	0.27
4	0.57	0.47
5	0.75	0.60
6	0.63	0.33
7	0.77	0.47
8	0.57	0.20
9	0.67	0.53
10	0.40	0.20
11	0.70	0.53
12	0.73	0.47
13	0.60	0.33
14	0.30	0.27
15	0.77	0.53
16	0.53	0.27
17	0.37	0.27
18	0.57	0.33
19	0.67	0.40
20	0.80	0.47
21	0.63	0.53
22	0.87	0.53
23	0.60	0.40
24	0.57	0.33
25	0.97	0.67

ที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
26	0.70	0.33
27	0.53	0.27
28	0.77	0.40
29	0.20	0.13
30	0.77	0.47

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.762

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคม

ที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.41
2	0.36
3	0.37
4	0.39
5	0.62
6	0.49
7	0.50
8	0.49
9	0.42
10	0.44
11	0.66
12	0.39
13	0.57
14	0.41
15	0.68
16	0.36
17	0.61
18	0.44
19	0.74
20	0.50
21	0.48
22	0.36
23	0.69
24	0.61
25	0.51

ที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
26	0.61
27	0.37
28	0.50
29	0.52
30	0.51

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.921

Prince of Songkla University
Pattani Campus